

JÓZEF RABINOWICZ

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Strzelec Józef Rabinowicz, ur. w 1918 r. biuralista, kawaler; [poczta polowa?] 32/III.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

7 marca 1940 r., Baranowicze, par. 58.14, wyrok: osiem lat.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Posziechonije-Wołodarsk uczastek, łagpunkt Łapaszki, Wołgostroj, Wołgołag NKWD.

4. Opis obozu, więzienia:

Baraki stare, ledwo trzymające się. Przeciętnie 150–170 ludzi w baraku mogącym normalnie pomieścić 30–40 osób. Brud, brak wody, z tego powodu duża śmiertelność.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Polacy i Żydzi. [Przestępstwa] polityczne i *socialno opasne*. [Poziom umysłowy] średni, moralny jak najlepszy. Stosunki między zesłańcami na ogół dobre.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Praca od godziny 5.00 do 17.00, ostatnio do 20.00. Tym, którzy wypełniali normę [sic!].

Warunki okropne, ok. 28 km dziennie pieszo do miejsca robót i to w czasie mrozu 55 stopni. Normy wysokie, nie do wykonania. Wynagrodzenia żadnego, wyżywienie od 300 do 500 g [chleba] i raz dziennie wodnista zupa, przeważnie ze śledzi. Ubrania jak najgorsze, bez względu, czy zima, czy jesień. Życie koleżeńskie na ogół dobre, kulturalne – żadne.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Według z góry określonego planu. Bicie kolbą w czasie śledztwa, zamykanie w karcerze pełnym wody i niechlujstwa na przeciąg dwóch, trzech dni. W czasie śledztwa władze

NKWD starały się wydostać od posądzonego wiadomości o Polsce, w razie odmowy bito aż do utraty przytomności.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomocy lekarskiej żadnej, brak szpitali. Śmiertelność – ok. 30 proc. stanu (tyfus plamisty), malaria, zapalenie opon mózgowych, zasłabnięcia, szkorbut.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Żadna.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony w dwa tygodnie po układzie gen. Sikorskiego ze Stalinem. Przystępuję jako poborowy do tworzącej się armii polskiej w Rosji, w Buzułuku.

Miejsce postoju, 26 stycznia 1943 r.